

בס"ד כה' בניסן, תשפ"ב

הבית שהיה שם - ואיננו. | הבית שיקלו לבנות פה - ולא יקום. | הם היו נצר אחרון לביתם - ואינם.
מתוך לוח האבן באנדרטת 'נצר אחרון' שבהר הרצל

שלום לכולם,

השבועיים הקרובים עומדים בסימן זיכרון ועצמאות ומלאים באירועים רבי משמעות עבורנו כיהודים, כאזרחי המדינה וכחברי תנועת הקיבוץ הדתי. בשבוע הבא יתקיים בכפר עציון **טקס הצדעה לחיילות שנטלו**

חלק בקרבות גוש עציון במלחמת העצמאות. הטקס ביוזמה משותפת של הקבה"ד, 'אלומה' ובית ספר שדה כפר עציון, יספר את סיפורן של 22 לוחמות שנפלו בקרב האחרון בגוש. חלק מהנפולות הללו היו 'נצר אחרון', למשפחתן. אחת מהן היא - **רחל מינס.**

רחל נולדה ב 1918 בליטא. היא קיבלה חינוך דתי, למדה עברית והספיקה ללמוד בתיכון עד שבינוי 1941, כבשו הגרמנים את ליטא ומיד לאחר מכן החלו התפרעויות של הליטאים ורדיפת יהודים וכל מי שנחשדו בקומוניזם. על פי הידוע הושמדה כל משפחתה של רחל והיא עצמה הועברה לגטו קובנה, והייתה כלואה בו במשך כשלוש שנים. עם פינוי הגטו התגלגלה בין מחנות עבודה נאציים, התנסתה במצוקות קיום חמורות ואף על פי כן הצליחה לשרוד. בינואר 1945 שחרר הצבא הסובייטי את המחנה בו שהתה, והיא הצטרפה לקהילה יהודית על אדמת פולין, שם מצאה את דרכה ל"בני עקיבא" והחלה להגות ברעיון העלייה לארץ. בלודז' הצטרפה לקיבוץ "תורה ועבודה", משם עברה לקרקוב ולשליזיה עילית, החלה להורות בבית ספר עברי ואף נתנה שיעורים לחברי הקיבוץ. כשהחלה תנועת "הבריחה" לצבור תאוצה הצטרפה רחל לנוודים, עברה דרך גרמניה וצרפת, עד שהעפילה לארץ בנובמבר 1946 באונייה "רפיח", יחד עם 785 מעפילים מארצות מזרח אירופה. בלב ים, לא רחוק מחופי ארץ ישראל, נקלעה הספינה לסערה, עלתה על שרטון ובתוך כשעה טבעה. שמונה מהמעפילים נספו, היתר שחו ומצאו מחסה בחוף שומם. מטוס בריטי שהגיח כעבור שלושה ימים הצניח לעברם מזון וציוד, אחריו הגיעה משחתת יוונית לחלץ את צוות הספינה ובעקבותיה הגיעו משחתות בריטיות מהארץ, שהעבירו את המעפילים הבלתי לגליים למחנות מעצר בקפריסין, שם שהתה רחל כשמונה חודשים. היא לא ביטלה את זמנה ושימשה כמורה לבני הנוער ולחברי הקיבוץ. כשהגיעה בשנית אל חופי הארץ נעצרה ונשלחה למחנה המעצר בעתלית. כעבור שבועות אחדים שוחררה ומיד הצטרפה לכפר עציון, ראשון יישובי גוש עציון. תוך זמן לא רב התערתה בחיי הקבוצה והחלה לטפל בילדי בית הספר. היא אף פגשה באיש ועמדה להינשא לו. בנובמבר 1947 כשהחלו ערביי הסביבה להתנכל ליישובי הגוש, המקום היה נתון בקרב ובמצור מתמשך. רחל בשקט ובדייקנות האופייניים לה - השתתפה בשמירה ובאימונים ונמנתה על כיתת החובשים. בהתקפה על הגוש במאי 1948 פוצצו הערבים את בניין המנזר הגרמני וכל יושביו, ובהם גם רחל ששהתה יחד עם החובשות במקלט, נקברו חיים בפיצוץ. למעלה ממאה מלוחמי הכפר נפלו ביום זה, חלקם נרצחו לאחר כניעתם. גופות הנופלים נותרו בשטח ירדן ושרידיהם נאספו במבצע מיוחד על ידי הרבנות הצבאית בשנת 1949, כשנה מתום הקרב. הם הובאו למנוחת עולמים בקבר אחים גדול בהר הרצל בירושלים, בטקס ממלכתי. **רחל הייתה בת שלושים בנפלה**

ממשיכים להלחם על החקלאות - בימים אלו אנו נמצאים עדיין בחזית שאינה נעלמת אף שלעתים נראה שקצת

נשכחה, חזית החקלאות. בערב חג הפסח תלינו על שערינו את הקריאה נשמור על הבית, וקראנו לשמירה על החקלאות בארץ ישראל, ובחול המועד זכיתי לעלות לשידור "פריים טיים" בקול ישראל להסביר למה צריך רפורמה, אבל רפורמה טובה ומה חייבים להיות מרכיביה (**ההקלטה מצורפת**). השבוע, בכנס מגדלי התמרים, הצטרפתי למערכה פשוטה וממוקדת: ענף התמרים זקוק

לתקצוב נקודתי, למשך שנתיים, כדי לבנות יכולות שיווק ותחרות. יש תוכנית מקצועית סדורה שהכינו המקצוענים בענף, כל מה שנדרש היא החלטה של משרד החקלאות-האוצר! ארץ זבת חלב ודבש, תוכל להיות כזו רק אם נדע להשקיע בהמשך פיתוח הגידולים ולא בקפיאה על השמרים - **נלחמים על הבית - בית החקלאות הישראלית!**

העברת מקל - בחודש הקרוב מסיימת רותם שכטר את תפקידה כראש אגף חברה. ועדת האיתור בחרה **בבת-עמי זיידל** מקיבוץ מירב לראש אגף חברה החדשה. המינוי יאושר בתחילת השבוע הבא במזכירות הפעילה ובמזכירות המורחבת, ואחריו ניערך לחפיפה ולהעברת המקל. עוד מוקדם לסכם את פועלה הגדול של רותם בשנים האחרונות, ואין ספק שבת-עמי נכנסת לנעליים גדולות והמשימה החשובה עוד לפנייה, אך בנתיים נשלח **ברכות ליוצאת ולנכנסת**, ונאחל תהליך פרידה וכניסה טוב להן ולנו!

פורום רכזי צבר - רחל לוי, רכות צבר שדה אליהו

השבוע התקיים מפגש "זומי", של פורום רכזי צבר בקיבוץ הדתי. השנה ישנם גרעינים פעילים בכ-6 מקיבוצנו, ובנוסף לדילמות והאתגרים הרגילים שיש בהתנהלות מול חיילים בודדים שמגיעים מתרבות שונה על מנת לשרת בצבא, לאחרונה נוספות דילמות סביב היבטים שונים של הנושא הדתי (הגדרות, קריטריונים, מאפיינים, גבולות, אוריה וכו'), ואיתן בחרנו להתמודד במפגש שלנו. למפגש הצטרפו אלון קובה מנהל תוכנית צבר, הרב אילעאי עופרן - רב קבוצת יבנה, ועדי שגיא

- מנהל תחום מעורבות בקבה"ד. הרכיזים הציגו את האתגרים איתם הם מתמודדים, אלון קובה סקר את הזרמים השונים והמגוונים של יהודי התפוצות וחייד את המורכבות בשילוב ביניהם, וכך ציין את המגמה הכללית להגיע לארץ ולשרת בצה"ל שנמצאת בירידה. הרב אילעאי עופרן פרש וחייד בפני רכזי הגרעינים את הפערים בין יהדות התפוצות ליהדות בארץ. השיחות היו מחכימות, חשובות ומרתקות, והן פתחו כיווני מחשבה חדשים וסיפקו בהחלט חומר למחשבה. תודה ויישר כח לכל השותפים.

אירועים קרובים - זיכרון ותקומה

יום ראשון, ל' בניסן | 1.5 | 18:30 - **מגילת העצמאות מגיעה לכותל** - קריאה חגיגית ביוזמת ההסתדרות הציונות ובשותפות שלל ארגונים ואנשי ציבור ורוח | כותל המשפחות, ירושלים

יום שלישי, ב' באייר | 3.5 | 9:00 - **מצדיעים לחיילות שנטלו חלק בקרבות גוש עציון** | בית ספר שדה כפר עציון. לינק להרשמה: <https://did.li/2CdrI>

יום שלישי | טז באייר | 17.5 | 15:30 - **טקס ההתייחדות השנתי** עם זכרם של חללי התנועות הקיבוציות שנפלו במערכות ישראל ובפעולות האיבה | בסימן 20 שנה לאינתיפאדה השנייה ולמבצע חומת מגן | אנדרטת הקיבוצים, ליד קיבוץ משמר העמק

שבת שלום, שרה עברון וחברי המזכירות הפעילה